

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Οκτωβρίου 2020 με την εξής σύνθεση:
Μιχαήλ Οικονόμου, Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση - Εισηγήτρια και
Σταυρούλα Κουρή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 21.09.2020 προδικαστική προσφυγή με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π.1337/22.09.2020 της προσφεύγουσας
εταιρείας με την επωνυμία «*****», που εδρεύει στην *****, όπως νόμιμα
εκπροσωπείται.

Κατά του ***** (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα
εκπροσωπείται

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να
ακυρωθεί α) η υπ' αριθμ. ***** απόφασης της αναθέτουσας αρχής
(απόσπασμα πρακτικού 22/2020 συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής –
θέμα 6^ο ΗΔ έγκριση 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} πρακτικού Επιτροπής Διενέργειας) με την
οποία εγκρίθηκαν τα ως άνω Πρακτικά, απορρίφθηκε η οικονομική προσφορά
της προσφεύγουσας και ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος της σύμβασης
η εταιρεία «*****», β) κάθε άλλη συναφής προγενέστερη ή μεταγενέστερη
πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής που σχετίζεται με την ανωτέρω
απόφαση της αναθέτουσας αρχής και αναφέρεται στο διαγωνισμό που
προκηρύχθηκε με την ανωτέρω διακήρυξη.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Ευαγγελία
Μιχολίτση.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί νόμιμο
e-παράβολο σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 του ΠΔ
39/2017, ύψους 1.100 ευρώ (βλ. α) Παράβολο με αριθμό *****, β)
Αποδεικτικό ηλεκτρονικής καταβολής της Εθνικής Τράπεζας προς εξόφληση

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

του ανωτέρω παραβόλου στις 21.09.2020, γ) εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ όπου το παράβολο φέρεται ως «δεσμευμένο»).

2. Επειδή, με την υπ' αριθμ. πρωτ. **** Διακήρυξη του **** προκηρύχθηκε ανοιχτός, δημόσιος, ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την "ανάδειξη αναδόχου για την υπηρεσία *****" [CPV: *****], συνολικού προϋπολογισμού 220.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής. Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) την 1^η.07.2020 με ΑΔΑΜ: ***** 2020-07-01, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός *****). Στο συγκεκριμένο διαγωνισμό συμμετείχαν υποβάλλοντας προσφορά δύο (2) οικονομικοί φορείς, ήτοι η προσφεύγουσα με την με α/α συστήματος **** προσφορά της και η εταιρεία «****» με την με α/α συστήματος **** προσφορά της αντίστοιχα. Σε συνέχεια της αποσφράγισης και του ελέγχου των οικείων προσφορών, η αναθέτουσα αρχή εξέδωσε την με αρ. *****προσβαλλόμενη απόφαση με την οποία ενέκρινε το 1^ο, 2^ο και 3^ο Πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής διενέργειας, απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας και ανακήρυξε προσωρινή ανάδοχο την εταιρεία «****», η οποία (απόφαση) κοινοποιήθηκε μετά των εισηγητικών Πρακτικών προς αμφοτέρους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» στις 11.09.2020. Επισημαίνεται ότι το 1^ο Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού είχε κοινοποιηθεί στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 4.08.2020 και το 2^ο Πρακτικό στις 12.08.2020. Ειδικότερα, όσον αφορά τον λόγο απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, η σχετική αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης αναφέρει ειδικώς «Ως προς την συμμετοχή της εταιρείας **** αποκλείεται από την συνέχεια του διαγωνισμού με την αιτιολογία ότι δεν προσκόμισε τους Αναλυτικούς πίνακες μηχανολογικού εξοπλισμού (σε είδος/τύπο και ποσότητα) που θα χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου (τα δε αναλυτικά τεχνικά χαρακτηριστικά του προσφερόμενου εξοπλισμού θα περιέχονται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς) όπως και δεν προσκόμισε Αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι ο διαγωνιζόμενος έχει στην πλήρη κυριότητά

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

του το 100% του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα περιγράψει και παρουσιάσει αναλυτικά και ο οποίος είναι απαραίτητος για την καλή εκτέλεση του έργου. Ως «αποδεικτικά στοιχεία» νοούνται: αντίγραφα δικαιολογητικών ιδιοκτησίας δηλαδή άδειες κυκλοφορίας ή βιβλιάρια μεταβολών, εγκρίσεις τύπου και βεβαιώσεις λειτουργίας από την κατασκευάστρια εταιρεία από την οποία θα προκύπτει η ημερομηνία κατασκευής και πρώτης λειτουργίας των μηχανημάτων και αυτοκινήτων (μόνο στην περίπτωση που η ημερομηνία του έτους κυκλοφορίας δεν προκύπτει από τις άδειες κυκλοφορίας ή το βιβλιάριο μεταβολών). Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να περιλάβουν στην προσφορά τους μισθωμένα ή υπό μίσθωση στοιχεία του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα παράσχουν για την εκτέλεση του έργου υπό τον όρο ότι θα τεκμηριώνουν ότι οι εκμισθωτές του σχετικού εξοπλισμού έχουν πλήρη κυριότητα επί αυτού. Σημειώνεται ότι με ποινή αποκλεισμού όλος ο μηχανολογικός εξοπλισμός θα είναι ηλικίας το μέγιστο δέκα (10) ετών και αντιρρυπαντικής τεχνολογίας EURO 4, την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.2 της Διακήρυξης».

3. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 11.09.2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 21.09.2020. Η προσφυγή κοινοποιήθηκε από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν.

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

5. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε κατ' αρχήν η προδικαστική προσφυγή της προσφεύγουσας, επιδιώκοντας την αποδοχή της προσφοράς της και εν τοις πράγμασι την ανάδειξη της ίδιας ως προσωρινής αναδόχου, δεδομένου ότι η οικονομική της προσφορά είναι χαμηλότερη (217.294,14 ευρώ) έναντι αυτής της προσωρινής αναδόχου (220.000 ευρώ). Ωστόσο, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης συναφούς πράξης ή παράλειψης είναι παντελώς αόριστη και ανεπίδεκτη εκτίμησης και πρέπει για το λόγο αυτό να απορριφθεί ως απαράδεκτη (βλ. II Ε. Συν. 3220,3200,2822,2800/2009, 526/2011, 602/2013, 5000/2015, 790/2016).

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της πράξης ορισμού της ως άνω προσφυγής προς την έτερη συμμετέχουσα και ήδη προσωρινή ανάδοχο, μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, στις 23.09.2020.

7. Επειδή, στις 7.10.2020 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις απόψεις της επί της προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ σε αμφοτέρους τους διαγωνιζόμενους. Επί των ως άνω απόψεων, κατέθεσε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ η προσφεύγουσα εμπροθέσμως, ήτοι στις 23.10.2020 το από 20.10.2020 υπόμνημά της.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα με την προσφυγή της υποστηρίζει τα εξής *«Η διακήρυξη του διαγωνισμού στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) ορίζει:*

«Αποκομιδή αστικών απορριμμάτων ...

Ο ανάδοχος θα εκτελεί εργασίες αποκομιδής απορριμμάτων κατά την χειμερινή και θερινή περίοδο με την απασχόληση του κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και έμπειρου προσωπικού (εργάτες, οδηγοί).

Ο ***** θα διαθέσει τον εξοπλισμό της λίστας»

Επίσης, η διακήρυξη του διαγωνισμού στο 2.4,3.2 ορίζει τα εξής:

«2,4.3,2 Τεχνική Προσφορά

Ειδικότερα κάθε Υποψήφιος οφείλει εγκαίρως και προσηκόντως να υποβάλει ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά του στον (ηλεκτρονικό) φάκελο

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

«Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», με ποινή αποκλεισμού από το Διαγωνισμό, τα παρακάτω στοιχεία που τεκμηριώνουν την τεχνική ικανότητα του αναδόχου για την καλή εκτέλεση της σύμβασης. Ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς πέραν των ως άνω στοιχείων πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να περιλαμβάνει:

□ Αναλυτικούς πίνακες μηχανολογικού εξοπλισμού (σε είδος/τύπο και ποσότητα) που θα χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου (τα δε αναλυτικά τεχνικά χαρακτηριστικά του προσφερόμενου εξοπλισμού θα περιέχονται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς). ...»

Στο πρακτικό υπ' αριθ. 2 αναφέρεται ότι, κατά την εξέταση των προσφορών, αναρτήθηκαν τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και παρατίθεται σχετικός πίνακας ήτοι:

α/α	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Προσφορά 1	Προσφορά 2
3	Αναλυτικούς πίνακες μηχανολογικού εξοπλισμού (σε είδος/τύπο και ποσότητα) που θα χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου (τα δε αναλυτικά τεχνικά χαρακτηριστικά του προσφερόμενου εξοπλισμού θα περιέχονται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς).	Όχι	Ναι
4.	Αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι ο διαγωνιζόμενος έχει στην πλήρη κυριότητά του το 100% του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα περιγράψει και παρουσιάσει αναλυτικά και ο οποίος είναι απαραίτητος για την καλή εκτέλεση του έργου. Ως «αποδεικτικά στοιχεία» νοούνται: αντίγραφα δικαιολογητικών ιδιοκτησίας δηλαδή άδειες	Ναι	Ναι

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

	μεταβολών, εγκρίσεις τύπου και βεβαιώσεις λειτουργίας από την κατασκευάστρια εταιρεία από την οποία θα προκύπτει η ημερομηνία κατασκευής και πρώτης λειτουργίας των μηχανημάτων και αυτοκινήτων (μόνο στην περίπτωση που η ημερομηνία του έτους κυκλοφορίας δεν προκύπτει από τις άδειες κυκλοφορίας ή το βιβλιάριο μεταβολών). Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να περιλάβουν στην προσφορά τους μισθωμένα ή υπό μίσθωση στοιχεία του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα παράσχουν για την εκτέλεση του έργου υπό τον όρο ότι θα τεκμηριώνουν ότι οι εκμισθωτές του σχετικού εξοπλισμού έχουν πλήρη κυριότητα επί αυτού .		
3.		<i>Ναι</i>	<i>Ναι</i>
3.		<i>Ναι</i>	<i>Ναι</i>
4.		<i>Ναι</i>	<i>Ναι</i>
5.		<i>Ναι</i>	<i>Ναι</i>
6.		<i>Ναι</i>	<i>Ναι</i>

Σημειωτέον, προσφορά υπ' αριθ. 1 είναι η δική μου και η 2 της συνδιαγωνιζομένης.

Από τον ανωτέρω παρατιθέμενο πίνακα συνάγεται ότι στη δική μου προσφορά και μόνο στο υπ' αριθ, 3 πεδίο (αναλυτικοί πίνακες μηχανολογικού εξοπλισμού) δεν προσκομίστηκαν - αναρτήθηκαν δικαιολογητικά

Ούτω, η αναθέτουσα αρχή, επικαλούμενη, την μη υποβολή πίνακα εξοπλισμού, προχώρησε στην απόρριψη της προσφοράς μου. Όμως, η αιτιολογία αυτή δεν είναι νόμιμη και για τους λόγους που κατωτέρω εκτίθενται, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί:

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

Κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007)».

Ακόμη, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C- 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, αΚ. 27).

Περαιτέρω, επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης να γίνεται κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. L2043, σκέψη 54).

Η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

διέπουν την εν λόγω σύμβαση (μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS *Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C- 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C; 1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C: 1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C- 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Hojgaard και Zubiin*, C396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C- 87/94, EU:C: 1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universaie-Bau*, C- 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manona*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

Ούτως, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, (απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, *Pirro Pizzo* C-27/15 ECU:EU:C:2016:404, σκέψη 51).

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως συνάγεται από το φάκελο της τεχνικής προσφοράς, υπέβαλα όλα τα δικαιολογητικά που ορίζει ο όρος 2.4.3.2 της διακήρυξης, γεγονός που αποδέχεται και η επιτροπή με το ως άνω πρακτικό της, όπου αναγράφεται «ναι» σε όλα τα υπόλοιπα πεδία με τα αναρτηθέντα δικαιολογητικά, πλην του υπ' αριθ. 3, που αφορά τον εξοπλισμό, για τον οποίο αναφέρει ότι δεν υπέβαλα δικαιολογητικά. Όμως, η αναθέτουσα αρχή δεν έλαβε υπ' όψη της όσα αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της διακήρυξης, δηλαδή ότι «Ο ***** θα διαθέσει τον εξοπλισμό της λίστας.». Από την ανωτέρω αναφορά της διακήρυξης συνάγεται με σαφήνεια ότι ο απαραίτητος εξοπλισμός για την παροχή των ειρημένων υπηρεσιών θα διατεθεί από την αναθέτουσα αρχή και μόνο. Η ημετέρα εταιρεία, κατά τη σύνταξη και υποβολή

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

της προσφοράς της, λαμβάνοντας υπ' όψη τον ανωτέρω σαφή όρο της διακήρυξης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι, διατελούσα ευλόγως με την πεποίθηση ότι ο εξοπλισμός αυτός παρέχεται από την αναθέτουσα αρχή, δεν συμπεριέλαβε στα δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς της, παρότι διέθετε τα στοιχεία, τον σχετικό πίνακα.

Επειδή, κατ' εφαρμογή, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά για λόγο που δεν ορίζεται με σαφήνεια στην διακήρυξη, πολλώ δε μάλλον όταν για την διαπιστωθείσα από την αναθέτουσα αρχή παραβίαση, δεν ευθύνεται ο διαγωνιζόμενος, όπως εν προκειμένω η ημετέρα εταιρεία που τήρησε όλες τις υπόλοιπες υποχρεώσεις του, υποβάλλοντας όλα τα ζητηθέντα, για τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, δικαιολογητικά, πλην του επιδίκου για το οποίο βάσιμα διατελούσε την πεποίθηση ότι δεν απαιτείται, διότι κατά την διακήρυξη θα παρασχεθεί από την αναθέτουσα αρχή.

Ακόμη και στην περίπτωση που ήθελε υποτεθεί ότι, η ημετέρα εταιρεία, πράττοντας τα ως άνω, παρερμήνευσε τις υποχρεώσεις της για την οποία όμως, παρερμηνεία, δεν ευθύνεται η ίδια, λόγω της ως άνω ρητής διατύπωσης του όρου της διακήρυξης. Και τούτο, γιατί παγίως γίνεται δεκτό, η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα, χωρίς αντιφάσεις ή αμφισημίες (Εφ.ΑΘ. 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1 σελ. 84, Α. Τάχος Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776)».

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αναφέρει τα εξής «Η εταιρεία ***** αποκλείστηκε από την συνέχεια του διαγωνισμού με την αιτιολογία ότι δεν προσκόμισε τους Αναλυτικούς πίνακες μηχανολογικού εξοπλισμού (σε είδος/τύπο και ποσότητα) που θα χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου (τα δε αναλυτικά τεχνικά χαρακτηριστικά του προσφερόμενου εξοπλισμού θα περιέχονται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς) όπως και δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι ο διαγωνιζόμενος έχει στην πλήρη κυριότητά του το 100% του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα περιγράφει και παρουσιάσει αναλυτικά και ο οποίος είναι απαραίτητος για την καλή εκτέλεση του έργου.

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

Ως «αποδεικτικά στοιχεία» νοούνται: αντίγραφα δικαιολογητικών ιδιοκτησίας δηλαδή άδειες κυκλοφορίας ή βιβλιάρια μεταβολών, εγκρίσεις τύπου και βεβαιώσεις λειτουργίας από την κατασκευάστρια εταιρεία από την οποία θα προκύπτει η ημερομηνία κατασκευής και πρώτης λειτουργίας των μηχανημάτων και αυτοκινήτων (μόνο στην περίπτωση που η ημερομηνία του έτους κυκλοφορίας δεν προκύπτει από τις άδειες κυκλοφορίας ή το βιβλιάριο μεταβολών). Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να περιλάβουν στην προσφορά τους μισθωμένα ή υπό μίσθωση στοιχεία του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα παράσχουν για την εκτέλεση του έργου υπό τον όρο ότι θα τεκμηριώνουν ότι οι εκμισθωτές του σχετικού εξοπλισμού έχουν πλήρη κυριότητα επί αυτού. Σημειώνεται ότι με ποινή αποκλεισμού όλος ο μηχανολογικός εξοπλισμός θα είναι ηλικίας το μέγιστο δέκα (10) ετών και αντιρρυπαντικής τεχνολογίας EURO 4, την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.2 της Διακήρυξης.

Επιπλέον η υπεύθυνη δήλωση που προσκόμισε προς τον φορέα μας ότι θα καλύψει τον **** με όλη την απαραίτητη τεχνική υποδομή για την απερίσπαστη εκτέλεση του έργου καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης είναι αόριστη και δεν συνδέεται με στοιχεία της προσφορά του».

10. Επειδή, με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα επισημαίνει έτι περαιτέρω τα κάτωθι «Επί του εγγράφου των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, το περιεχόμενο του οποίου αρνούμαι και αποκρούω ως αβάσιμο κατά νόμο και ουσία, υποβάλλω, σύμφωνα με το άρθρο 3 65 § 1 του ν. 4412/2016, το παρόν υπόμνημά μου και επάγομαι τα ακόλουθα:

Με την ασκηθείσα προσφυγή μου πρόβαλα με αναφορά στους όρους της διακήρυξης ότι ο απαραίτητος εξοπλισμός για την παροχή των ειρημένων υπηρεσιών θα διατεθεί από την αναθέτουσα αρχή και μόνο και ότι η ημετέρα εταιρεία, κατά τη σύνταξη και υποβολή της προσφοράς της, λαμβάνοντας υπ' όψη τον σαφή όρο της διακήρυξης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι, διατελούσα ευλόγως με την πεποίθηση ότι ο εξοπλισμός αυτός παρέχεται από την αναθέτουσα αρχή, δεν συμπεριέλαβε στα δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς της, παρότι διέθετε τα στοιχεία, τον σχετικό πίνακα.

Η αναθέτουσα αρχή με το έγγραφο των απόψεων της δεν απαντά στον ανωτέρω ουσιώδη και συγκεκριμένο ισχυρισμό μου αλλά επαναλαμβάνει όσα

δέχθηκε η αναθέτουσα αρχή και τα οποία κατ' αυτήν απετέλεσαν τον λόγο απόρριψης της προσφοράς μου. Ενώ δηλαδή, με την ασκηθείσα προσφυγή μου πλήττεται συγκεκριμένα και με αναφορά στους όρους της διακήρυξης η αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς μου, η αναθέτουσα αρχή αντιπαράρχεται τον προβληθέντα ισχυρισμό μου και με το έγγραφο των απόψεών της δεν αντιμετωπίζει τον προβληθέντα αυτόν ισχυρισμό μου, αλλά επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν την αρχική αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς μου. Με τα δεδομένα αυτά, είναι προφανές ότι ο λόγος της προσφυγής μου παραμένει αναπάντητος από την αναθέτουσα αρχή.

Επειδή προς αποφυγή επαναλήψεως αναφέρομαι και πάλι στον λόγο της ασκηθείσης προδικαστικής προσφυγής μου.

Επειδή από τη διακήρυξη του διαγωνισμού δεν συνάγεται η υποχρέωση που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή και η οποία απετέλεσε το λόγο απόρριψης της προσφοράς μου.

Επειδή αρνούμαι και δεν συνομολογώ τις απόψεις και τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής».

11. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: « 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.[...]». Το, δε, άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει στην παρ. 1 τα εξής «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών». Επίσης, το άρθρο 54 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Τεχνικές προδιαγραφές» αναφέρει τα κάτωθι «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα

χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. 2. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν επίσης να καθορίζουν αν απαιτείται μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. 4. Για όλες τις συμβάσεις που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, οι τεχνικές προδιαγραφές, καταρτίζονται με τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή το σχεδιασμό για όλους τους χρήστες. 5. Αν έχουν υιοθετηθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας δυνάμει νομοθετικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις. 6. 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της

εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά. 8. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».9. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές. 10. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει.11. Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή. 12. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...]. Περαιτέρω, το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπει ότι «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102. δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης. ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. στ) Προσφορά υπό αίρεση. [...]». Επίσης, το άρθρο 94 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά» προβλέπει ρητά ότι «1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, στην περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 50 και το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά» περιέχει τουλάχιστον οριστική μελέτη όλων των απαραίτητων έργων. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου στις οποίες κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, τα περιεχόμενα του φακέλου «Τεχνική Προσφορά» ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. [...]

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης». Τέλος, το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» προβλέπει ρητώς ότι « 1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές

πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσωνος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

12. Επειδή, οι σχετικοί όροι της διακήρυξης ορίζουν τα εξής i) «2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα...[...] Ως προς την επάρκεια του μηχανολογικού εξοπλισμού και των προσόντων των οδηγών πρέπει να προσκομίσουν: • Αντίγραφα των αδειών κυκλοφορίας των οχημάτων.

- Φωτοαντίγραφα των ασφαλίσεων των οχημάτων.
- Απόδειξη καταβολής - εξόφλησης των τελών κυκλοφορίας των οχημάτων.
- Αποδείξεις κατοχής των οχημάτων, εφόσον αυτό δεν προκύπτει από την άδεια κυκλοφορίας.
- Αντίγραφα αδειών οδήγησης των οδηγών/χειριστών για τα οχήματα...[...]...», ii) « 2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

Ειδικότερα κάθε Υποψήφιος οφείλει εγκαίρως και προσηκόντως να υποβάλει ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά του στον (ηλεκτρονικό) φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά», με ποινή αποκλεισμού από το Διαγωνισμό, τα παρακάτω στοιχεία που τεκμηριώνουν την τεχνική ικανότητα του αναδόχου για την καλή εκτέλεση της σύμβασης. Ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς πέραν των ως άνω στοιχείων πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να περιλαμβάνει:

- Αναλυτικούς πίνακες μηχανολογικού εξοπλισμού (σε είδος/τύπο και ποσότητα) που θα χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου (τα δε αναλυτικά τεχνικά χαρακτηριστικά του προσφερόμενου εξοπλισμού θα περιέχονται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς).

- Αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι ο διαγωνιζόμενος έχει στην πλήρη κυριότητά του το 100% του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα περιγράψει και παρουσιάσει αναλυτικά και ο οποίος είναι απαραίτητος για την καλή εκτέλεση του έργου. Ως «αποδεικτικά στοιχεία» νοούνται: αντίγραφα δικαιολογητικών ιδιοκτησίας δηλαδή άδειες κυκλοφορίας ή βιβλιάρια μεταβολών, εγκρίσεις τύπου και βεβαιώσεις λειτουργίας από την κατασκευάστρια εταιρεία από την οποία θα προκύπτει η ημερομηνία κατασκευής και πρώτης λειτουργίας των μηχανημάτων και αυτοκινήτων (μόνο στην περίπτωση που η ημερομηνία του έτους κυκλοφορίας δεν προκύπτει από τις άδειες κυκλοφορίας ή το βιβλιάριο μεταβολών). Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να περιλάβουν στην προσφορά τους μισθωμένα ή υπό μίσθωση στοιχεία του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα παράσχουν για την εκτέλεση του έργου υπό τον όρο ότι θα τεκμηριώνουν ότι οι εκμισθωτές του σχετικού εξοπλισμού έχουν πλήρη κυριότητα επί αυτού.

Σημειώνεται ότι με ποινή αποκλεισμού όλος ο μηχανολογικός εξοπλισμός θα είναι ηλικίας το μέγιστο δέκα (10) ετών και αντιρρυπαντικής τεχνολογίας EURO 4, την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού.

Επιπλέον των ανωτέρω οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλλουν :

- 1) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α'75), όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία θα δηλώνεται ότι:

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

έλαβαν γνώση των όρων της παρούσας διακήρυξης και της μελέτης της υπηρεσίας (Τεχνική Έκθεση) η οποία αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της παρούσας, καθώς και των συναφών με αυτή διατάξεων των κείμενων νόμων και αποδέχονται αυτούς πλήρως και ανεπιφυλάκτως και ότι δεσμεύονται να εκτελέσουν την εργασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. 18/2020 μελέτη

2) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α'75), όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία θα δηλώνεται ότι: Ο «Υπεύθυνος Έργου» είναι μόνιμα εγκατεστημένος ή πρόκειται να εγκατασταθεί μόνιμα στη **** καθ' όλη τη διάρκεια του έργου με αρμοδιότητα την ημερήσια παρακολούθηση του έργου, τον έλεγχο της παρουσίας και της αποδοτικότητας του προσωπικού

3) Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α'75), όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής στην οποία θα δηλώνεται ότι:

- έλαβαν πλήρη γνώση των επιτόπιων συνθηκών που αφορούν την εκτέλεση του δημοπρατούμενου έργου, ότι έχουν εκτιμήσει όλα τα ιδιαίτερα τυχόν προβλήματα του έργου και ότι αναλαμβάνουν ανεπιφύλακτα την εκτέλεση των εργασιών του έργου.

- ότι θα καλύψουν το ***** με όλη την απαραίτητη τεχνική υποδομή για την απερίσπαστη εκτέλεση του έργου καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης.

- ότι θα καλύψουν το ***** ακόμα και σε περίπτωση έκτακτων αναγκών (Κυριακές, αργίες, κλπ).

- ότι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προσκομίσουν κάθε στοιχείο και σχετικό δικαιολογητικό εφόσον τους ζητηθεί από την επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού....[...]... Επισημαίνονται τα εξής:...[...]... 5. Η Επιτροπή αξιολόγησης Διαγωνισμού ή άλλοι πιστοποιημένοι χρήστες από την Αναθέτουσα Αρχή του Διαγωνισμού έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν συμπληρωματικές διευκρινίσεις για τυχόν ελλείψεις επί των ήδη νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, πλην της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής. Στην περίπτωση αυτή, οι Υποψήφιοι υποχρεούνται να υποβάλουν ηλεκτρονικά τα διευκρινιστικά στοιχεία εντός το πολύ (7)

εργάσιμων ημερών από την σχετική ηλεκτρονική ειδοποίηση...[...]....», iii)

2.4.6. Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ), η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης». iv) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή). Η παρούσα μελέτη, προϋπολογισμού 272.800,00€ (πλέον του κατά νόμον Φ.Π.Α.,) αφορά στην παροχή των παρακάτω υπηρεσιών και ως χώρος συμβατικής εργασίας και άμεσης παροχής εργασιών του ανάδοχου ορίζονται οι ακόλουθοι οικισμοί του *****με όλες τις περιοχές και τοποθεσίες οι οποίες ανήκουν σε αυτούς :...[..] Ο ανάδοχος θα πρέπει να φροντίζει για:

Την αποκομιδή και μεταφορά, στον χώρο διάθεσης που θα υποδείξει ο ***** , των παραγόμενων απορριμμάτων.

Την αποκομιδή και μεταφορά των ανακυκλώσιμων υλικών, στον σταθμό μεταφόρτωσης ανακυκλώσιμων υλικών που θα υποδείξει ο *****.

Τον χειρονακτικό οδοκαθαρισμό

Την συντήρηση (κοπή και καθαριότητα) πρασίνου.

Την πλύση των κάδων απορριμμάτων

Η διαχείριση των απορριμμάτων του *****στο ΧΥΤΑ Αποκομιδή αστικών απορριμμάτων

Ο ανάδοχος θα εκτελεί εργασίες αποκομιδής απορριμμάτων κατά την χειμερινή και θερινή περίοδο με την απασχόληση του κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και έμπειρου προσωπικού (εργάτες, οδηγοί).

Ο ***** θα διαθέσει τον εξοπλισμό της λίστας

Ο Ανάδοχος θα διαθέσει το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την επάνδρωση των οχημάτων που θα διατεθούν για την εκτέλεση των εργασιών αποκομιδής. Για κάθε απορριμματοφόρο όχημα θα απασχολούνται ένας οδηγός και δύο εργάτες .

Οι ανωτέρω εργάτες θα φροντίζουν την περισυλλογή των οικιακού τύπου απορριμμάτων και την φόρτωση τους στα απορριμματοφόρα από όλες τις κατοικημένες περιοχές, οικοδομικά τετράγωνα, οδούς, πλατείες και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους εντός και εκτός σχεδίου πόλεως που βρίσκονται εντός του χώρου συμβατικής εργασίας.

Οι εργάτες θα παραλαμβάνουν χωρίς αντίρρηση όλα τα απορρίμματα που θα τους παραδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό καθαριότητας του Δήμου είτε αυτά βρίσκονται μέσα σε κάδους, είτε έξω από αυτούς μέσα σε

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

πλαστικές σακούλες, είτε ελεύθερα στον δρόμο και ειδικότερα:...[...] ν)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (προσαρμοσμένο από την
Αναθέτουσα Αρχή)

Η παρούσα αφορά στην ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών για
την αποκομιδή των απορριμμάτων και τον οδοκαθαρισμό των οικισμών του
***** με όλες τις περιοχές και τοποθεσίες οι οποίες ανήκουν σε αυτούς:...[...].

ΑΡΘΡΟ 3ο ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Συμβατικά στοιχεία του έργου είναι κατά σειρά ισχύος:

1. Η Διακήρυξη
2. Η Υπογραφείσα Σύμβαση
3. Ο Ενδεικτικός Προϋπολογισμός
4. Η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων
5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων
6. Η Τεχνική Έκθεση
7. Η υποβληθείσα Οικονομική Προσφορά
8. Η υποβληθείσα Τεχνική Προσφορά

ΑΡΘΡΟ 4ο ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίζει συνεχώς την απόλυτη
υποστήριξη του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιεί για την
αποκομιδή των απορριμμάτων. Οι διαγωνιζόμενοι θα υποβάλλουν στοιχεία
σχετικά με την τεχνική υποδομή και οργάνωση που διαθέτουν και θα
εφαρμόσουν (εξοπλισμός, προσωπικό, άδειες κλπ)...[...] ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ...[...]. ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ... ΑΡΘΡΟ
3Ο ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει το επαρκές και κατάλληλο
προσωπικό και τον απαραίτητο εξοπλισμό για την εκτέλεση των υπηρεσιών
που του ανατίθενται, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει με την
υποβολή της προσφοράς του.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνεργάζεται πλήρως σε κάθε έλεγχο και
να διαθέσει το απαιτούμενο γι' αυτό προσωπικό....[...] ΑΡΘΡΟ 7ο ΓΕΝΙΚΑ
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΥΘΥΝΕΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ..[...] Ο
Ανάδοχος υποχρεούται να κάνει χρήση του εξοπλισμού και του προσωπικού,
που δήλωσε στην υποβληθείσα τεχνική του προσφορά. Η αντικατάσταση του

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

εξοπλισμού είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση που αυτός αντικατασταθεί με εξοπλισμό όμοιων προδιαγραφών και μόνο μετά από σχετικό αίτημα στο Δήμο και την έγγραφη συγκατάθεση αυτού. Το προσωπικό δύναται να αντικατασταθεί μετά από έγγραφη ειδοποίηση στο Δήμο και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται μείωση των ατόμων που απασχολεί ο Ανάδοχος για την εκτέλεση της Σύμβασης..[..]».

13. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη

δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μηκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

14. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣτΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκούς

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

πλαisiού, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

15. Επειδή, από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C 368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 55, και της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψεις 27 έως 29). Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40). Πρέπει επίσης να επιτρέπεται στην ως άνω αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε ορισμένες τροποποιήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των αρχών της

απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και της υποχρεώσεως διαφάνειας. Η απαίτηση αυτή σημαίνει, πρώτον, ότι οι σχετικές τροποποιήσεις, καίτοι μπορεί να είναι σημαντικές, δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά. Τούτο θα ίσχυε πιθανώς, μεταξύ άλλων, οσάκις οι τροποποιήσεις καθιστούν τη σύμβαση αισθητά διαφορετική, ως εκ της φύσεώς της, από τη σύμβαση όπως αυτή είχε οριστεί αρχικώς. Δεύτερον, η εν λόγω απαίτηση συνεπάγεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, κατά τρόπον ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια δυνητικούς προσφέροντες η δυνατότητα να λάβουν γνώση των τροποποιήσεων αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Τρίτον, η ίδια απαίτηση προϋποθέτει επιπροσθέτως, αφενός, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, και, αφετέρου, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι τροποποιήσεις αυτές είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους (C-298/15, «Borta» UAB, ECLI:EU:C:2017:266 σκ.70-76 αλλά και προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως E. Sharpston σχετικά με την εν λόγω υπόθεση).

16. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕΦΑΘ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

17. Επειδή, οι δεδομένες προδιαγραφές που επιλέχθηκαν από την αναθέτουσα αρχή και περιγράφησαν κατά συγκεκριμένο τρόπο, εμπίπτοντας στο «σκληρό πυρήνα» της σκοπιμότητας, συνιστούν ανέλεγκτη καταρχήν κρίση της αναθέτουσας αρχής (πρβλ. ΕΑ 354/2014, 257/2010) και όπως έχει παγίως κριθεί, προβάλλονται απαραδέκτως (Ε.Α. 354/2014, 1140/2010 κ.ά.).

18. Επειδή λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣΤΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, Universale-Bau AG, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, Santex SpA, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66). Επομένως, στο βαθμό που εμμέσως η προσφεύγουσα βάλλει κατά των όρων της διακήρυξης που καταδεικνύουν την υποβολή με την προσφορά πίνακα μηχανολογικού εξοπλισμού, οι σχετικοί ισχυρισμοί προβάλλονται απαραδέκτως.

19. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική

ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει – όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια- παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, *Ελληνικό διοικητικό δίκαιο*, 5η έκδοση, *ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ*, 1996, σελ, 319).

20. Επειδή, οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, και, της αναλογικότητας, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία απόφαση δηλαδή για το εάν, πότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σ. 191).

21. Επειδή, επομένως, κρίσιμη είναι η διαφοροποίηση και υπό αυτή την έννοια η αποφυγή της σύγχυσης της διακριτικής ευχέρειας με την ερμηνεία ενός κανόνα δικαίου, που οφείλει να κάνει η Διοίκηση, η οποία συνίσταται στην εξακρίβωση, με τη χρήση των διαφόρων ερμηνευτικών μεθόδων, με επικρατέστερες πέραν της γραμματικής, την συστηματική - υπό την έννοια της ένταξης της επίμαχης διάταξης σε ένα πλέγμα διατάξεων - και την τελολογική, του ποια πραγματικά αρμοδιότητα παρέχει ο κανόνας δικαίου στο διοικητικό όργανο και καταλήγει στην υιοθέτηση μιας και μόνης άποψης. Αντιστοίχως, διαφοροποιείται η διακριτική ευχέρεια της απλής διαπίστωσης της συνδρομής των πραγματικών ή νομικών καταστάσεων, που συνιστούν τις νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση της διοικητικής πράξης, η οποία δύναται να είναι θετική ή αρνητική, σωστή ή λανθασμένη. Στην περίπτωση αυτή, το διοικητικό όργανο έχει απλώς αρμοδιότητα να εξακριβώσει την ύπαρξη των στοιχείων, τα οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση συνθέτουν ορισμένη πραγματική ή νομική κατάσταση, για να κρίνει, εάν υπάρχει η προϋπόθεση εφαρμογής ενός απρόσωπου κανόνα δικαίου με την έκδοση της σχετικής πράξης δεδομένου ότι η διαπίστωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων είναι αναγκαία για την άσκηση της δέσμιας αρμοδιότητας. (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, Τόμος 1, 15η Έκδοση, 2017, σελ 140).⁶⁴. Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης όπου η

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕΦΑΘ 2098/2013, ΣΤΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

22. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, στο παρόν στάδιο της αξιολόγησης η αναθέτουσα αρχή, κατ' αρχήν κατά δέσμια αρμοδιότητα κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης (Διακήρυξης) στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας, απορρίπτοντας, ομοίως, κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαράβατους όρους της διακήρυξης. Έχει, δε, έτι περαιτέρω, έχει κριθεί (ΕΛΣυν 524/2012 Τμ. VI) ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί νομίμως να απορρίψει προσφορά που, σε κάθε περίπτωση, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διακήρυξης, στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται στην εν λόγω διακήρυξη και προβάλλονται μετά την υποβολή της προσφοράς αυτής (ΣΤΕ ΕΑ 179/2009, 61/2011, υπόθ. C-6/05 ΔΕΚ, απόφ. της 14.6.2007).

23. Επειδή ως διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο για την εξειδίκευση των αορίστων νομικών εννοιών και για έμμεση απόδειξη κρίσιμων γεγονότων, ή την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων, που προσκομίστηκαν (ΟΛΑΠ 8/2005, ΣΤΕ 414/2006, ΔΕφ Θεσ. 2632/2015).

24. Επειδή, το ΔΕΕ έχει χρησιμοποιήσει την έννοια «του ευλόγως ενημερωμένου και κανονικά επιμελούς συμμετέχοντα» σε διαφορετικά επίπεδα αξιολογικής κρίσης. Ειδικότερα, καταρχήν αναφορικά με την κρίση περί της ασάφειας ή μη όρου διακήρυξης έχει αναφέρει ενδεικτικά «Στη σκέψη 42 της αποφάσεως SIAC Construction (C--19/00, EU:C:2001:553), το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους διαγωνιζόμενους οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι εναπόκειται στο αιτούν

δικαστήριο να ελέγξει αν ο ενδιαφερόμενος διαγωνιζόμενος αδυνατούσε όντως να κατανοήσει τα επίμαχα κριτήρια αναθέσεως ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε τη δυνατότητα να τα κατανοήσει βάσει του κριτηρίου του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια» (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigilo Ltd) σκ. 54,55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C-375/17 (Stanley Int. Betting Ltd) σκ. 71). Περαιτέρω, η ως άνω έννοια υπεισέρχεται όταν το Δικαστήριο υπολαμβάνει συγκεκριμένη συμπεριφορά επιληφθέν επί συγκεκριμένης συμπεριφοράς υποψηφίου και δη επί ζητήματος γένεσης τελωνειακής οφειλής το ΔΕΕ έκρινε ότι «Συναφώς, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκφραση «όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, αναφέρεται στη συμπεριφορά ενημερωμένου και επιμελή επιχειρηματία» [Απόφαση του ΔΕΕ της 17ης Νοεμβρίου 2011, υπόθεση C-454/10 (Oliver Jestel) σκ.22, Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Michal Bobek, της 5ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση C-224/16 (ΑΕΒΤΠΙ) σκ. 71].

25. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ. Θεσ. 501/87, ΕΔημ. Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ. 776). Κρίσιμο, επομένως, εν προκειμένω, κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί

αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 393/2019).

26. Επειδή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι λόγω της ρητής αναφοράς στο Παράρτημα Ι ότι ο ***** θα διαθέσει τον εξοπλισμό της λίστας «διατελούσε σε ευλόγως με την πεποίθηση ότι ο εξοπλισμός αυτός παρέχεται από την αναθέτουσα αρχή» και εξ αυτού του λόγου δεν υπέβαλε τον επίμαχο πίνακα εξοπλισμού. Εν συνεχεία, επικαλείται ασάφεια της διακήρυξης, η οποία δεν δύναται να ερμηνευτεί σε βάρος της (βλ. σκ. 25). Ωστόσο, να μεν υφίσταται η αναφορά στο Παράρτημα Ι περί διάθεσης του εξοπλισμού της λίστας από την αναθέτουσα αρχή αλλά σε πλείστα όσα έτερα σημεία της διακήρυξης προβλέπεται η παροχή των υπηρεσιών με εξοπλισμό του αναδόχου, κατά τρόπο εναργή, γεγονός που προκύπτει και από τον όρο 2.4.3.2., ο οποίος εντασσόμενος στο κύριο «σώμα» της διακήρυξης κατισχύει έναντι του Παραρτήματος Ι κατά την ιεράρχηση των συμβατικών τευχών (βλ. σκ. 12). Επομένως, δημιουργεί μεν αντίφαση ως προς τα λοιπά προβλεπόμενα σε σχετικούς όρους της διακήρυξης, η αναφορά του Παραρτήματος Ι που επικαλείται η προσφεύγουσα, ωστόσο, δεν είναι η συγκεκριμένη αναφορά, που ενδεχομένως, αφορά σε παραδρομή, ικανή να αναιρέσει τον τρόπο υλοποίησης της σύμβασης ως προκύπτει και από τις λοιπές αναφορές της αυτής διακήρυξης, άλλως, δεν είναι ικανή να δημιουργήσει σοβαρές αμφιβολίες στο κανονικά επιμελή υποψήφιο ως προς το αντικείμενο της σύμβασης και τις υποχρεώσεις του κατά την κατάρτιση της τεχνικής του προσφοράς. Εξάλλου, η πεποίθηση της προσφεύγουσας - κατά τα προβαλλόμενα με την προσφυγή της - περί μη υποχρέωσης υποβολής του επίμαχου πίνακα ερειδόμενη επί της πεποίθησης περί μη υποχρέωσης διάθεσης μηχανολογικού εξοπλισμού, κατά τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα, δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς της

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

προσφεύγουσας ως αυτό ερμηνεύεται κατά διδάγματα της κοινής πείρας (βλ. σκ. 23). Ειδικότερα, η τελευταία, εκτός από τεχνικά φυλλάδια εξοπλισμού έχει υποβάλει και δύο με ημερομηνία 20.07.2020 υπεύθυνες δηλώσεις, στην πρώτη εκ των οποίων αναφέρει μεταξύ άλλων «..- προσκομίζουμε φυλλάδια μηχανημάτων που θα διατεθούν για την επιτυχή εκπόνηση του έργου – δηλώνουμε ότι όλος ο εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένων και των Μέσων Ατομικής Προστασίας θα είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις (Μελέτη 18/2020)» και στη δεύτερη «- λάβαμε πλήρη γνώση των επιτόπιων συνθηκών που αφορούν την εκτέλεση του δημοπρατούμενου έργου, έχουμε εκτιμήσει όλα τα ιδιαίτερα τυχόν προβλήματα του έργου και αναλαμβάνουμε ανεπιφύλακτα την εκτέλεση των εργασιών του έργου. – θα καλύψουμε το ***** με όλη την απαραίτητη τεχνική υποδομή για την απερίσπαστη εκτέλεση του έργου καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης..[.].». Επομένως, προκύπτει από την επισκόπηση της οικείας προσφοράς – ακόμη και από τον τίτλο του αρχείου της τεχνικής προσφοράς που περιλαμβάνει και αναφορά σε «αναλυτικούς πίνακες εξοπλισμού» και «αποδεικτικά στοιχεία» - ότι η προσφεύγουσα ερμήνευσε ορθώς την διακήρυξη και τις υποχρεώσεις της τόσο ως προς τον τρόπο υλοποίησης της σύμβασης ως και ως προς τον τρόπο κατάρτισης της οικείας προσφοράς, αλλά κατά παράβαση του σχετικού όρου της διακήρυξης δεν υπέβαλε ρητά προβλεπόμενο επί ποινή αποκλεισμού έγγραφο.

27. Επειδή περαιτέρω, ως προελέχθη, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020

599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

28. Επειδή, επομένως, σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι δεν ερείδεται ως προκύπτει από τα ανωτέρω, η παράλειψη της προσφοράς της προσφεύγουσας στην πλημμέλεια της διακήρυξης, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 και θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της οικείας προσφοράς η αναζήτηση από την αναθέτουσα αρχή του ελλείποντος πίνακα, ήτοι η υποβολή εκ των υστέρων μη νομίμως υποβληθέντος δικαιολογητικού (πρβλ. Δ.Εφ. Χανίων 13/2019 σκ. 14, βλ. Δεφ Χαν 10/2019, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 30/2019). Επομένως, ο σχετικός προβαλλόμενος λόγος και οι επιμέρους ισχυρισμοί αυτού απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

29. Επειδή, εκ των ως άνω προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

30. Επειδή σε συνέχεια των ανωτέρω το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου με κωδικό *****, ύψους 1.100 ευρώ που κατέθεσε η προσφεύγουσα

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 29 Οκτωβρίου 2020 και εκδόθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

Αριθμός απόφασης: 1476 /2020